

**ПИТАННЯ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ МАГІСТРА
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 053 «ПСИХОЛОГІЯ»
НА ОСНОВІ СТУПЕНЯ (ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ) БАКАЛАВРА,
СПЕЦІАЛІСТА**

1. Психологія як галузь наукового пізнання. Структура психологічної науки, її методологічні принципи та методи психологічних досліджень.
2. Загальне уявлення про психіку. Розвиток психіки у філогенезі та історіогенезі.
3. Природа людської свідомості. Основні напрями філо- та онтогенетичного розвитку свідомості.
4. Психологічна характеристика діяльності та її структури (за О.М.Леонтьєвим). Форми і види діяльності. Особистість як суб'єкт діяльності.
5. Загальна характеристика відчуттів. Еволюція та сенсорна організація. Класифікація відчуттів. Характеристика основних груп відчуттів (екстерорецептивних, інтерорецептивних та пропріоцептивних відчуттів).
6. Сприймання в системі пізнавальних особливостей особистості. Природа і властивості сприймання. Феноменологія сприймання.
7. Організація сприймання. Основні властивості сприймання: предметність, константність, цілісність, категоріальність. Аперцепція.
8. Організація систем сприймання за модальністю: зорове, слухове, дотикове; простору, руху і часу.
9. Закони сприймання. Механізми сприймання розміру, форми, контуру та кольору предметів.
10. Увага, об'єктивація і установка людини. Концепція Д.М.Узнадзе, Т.Рібо. Увага як головна умова здійснення пізнавального процесу. Види уваги. Властивості уваги. Увага і успішність навчання.
11. Пам'ять. Природа, механізми і закони пам'яті. Теорії пам'яті.
12. Феноменологія пам'яті. Процеси і закономірності пам'яті. Явище ремінісценсії. Концепція забування Еббінгауза. Інтерференція.
13. Природа та види мислення. Феноменологія мислення.
14. Мислення і головний мозок. Локалізація процесів мислення в зонах кори головного мозку. Пізнання і свідомість.
15. Основні операції та процеси мислення. Інтелектуальні властивості особистості.
16. Поняття про мову та мовлення. Анатомо-фізіологічні механізми мови. Мовлення, його функції, види, структура та розвиток.
17. Розвиток мови у дітей. Генетичні основи мови. Соціальні джерела наочності мови. Відмінності у здібностях до наочності мови.
18. Природа уяви. Феноменологія та процеси уяви.
19. Вольова регуляція як особистісний рівень довільної регуляції процесів і дій. Природа вольової активності, самодетермінація. Характеристика вольового процесу. Вікові особливості вольової регуляції. Виховання волі.
20. Характер та його місце у структурі особистості. Типологія характерів за Е.Кречмером, К.Леонгардом, Е.Фромом.
21. Формування характеру. Особистість та характер людини. Акцентуації характеру.
22. Здібності та як індивідуально-типологічні відмінності людини. Природа здібностей.
23. Загальна характеристика темпераменту. Місце темпераменту у структурі індивідуальних властивостей людини.
24. Емоції та особистість. Емоційна індивідуальність особистості. Загальна емоційна спрямованість особистості та її типи (за Б.І.Додоновим). Розвиток емоційної сфери та емоційної регуляції дитини.

25. Психологія людських стосунків та міжособистісної взаємодії. Спілкування та його види.
26. Поняття про психічний розвиток. Джерела та рушійні сили психічного розвитку. Стадіальний та функціональний розвиток.
27. Історія психологічних учнів в Україні. Сучасний стан психологічної науки.
28. Вплив суспільно-історичних умов на проблематику теоретичних та теоретико-прикладних психологічних досліджень.
29. Особистісно-психологічний принцип розвитку психології.
30. Значення вивчення історії психології як науки допарадигмального рівня
31. Стадіальний характер розвитку психіки. Поняття вікового періоду, його основні характеристики.
32. Сутність та значення вікової періодизації психічного розвитку. Основні підходи до виокремлення вікових періодів психічного розвитку.
33. Нерівномірність як загальна характеристика психічного розвитку. Сенситивні періоди розвитку.
34. Відставання у психічному розвитку, його причини, ознаки, види.
35. Обдарованість як прояв нерівномірності розвитку психіки. Вундеркіндний тип розвитку. Ознаки креативності в дитячому віці.
36. Поняття про пренатальний розвиток. Особливості розвитку центральної нервової системи на різних етапах пренатального періоду.
37. Психічний розвиток в епоху раннього дитинства. Особистісні новоутворення у дітей у період кризи трьох років.
38. Психологічні особливості особистісного розвитку в дошкільному віці. Основні новоутворення періоду.
39. Розвиток пізнавальної сфери в дошкільному віці.
40. Сутність психологічної готовності до шкільного навчання, її основні компоненти та показники.
41. Загальна характеристика психічного розвитку дітей молодшого шкільного віку. Формування особистості молодшого школяра.
42. Загальна характеристика підліткового віку. Особливості психосексуального розвитку у цей віковий період.
43. Особливості спілкування та взаємовідносин підлітків з дорослими та однолітками. Особистісне зростання підлітка.
44. Особливості розвитку самосвідомості в підлітковому віці.
45. Анатомо-фізіологічні особливості розвитку в період дорослості.
46. Психологічні особливості учбової діяльності. Структура учбової діяльності.
47. Навчання та його психологічні механізми. Основні принципи розвивального навчання.
48. Особистісно-орієнтоване виховання, його методологічні принципи. Психологічні механізми виховання.
49. Поняття про педагогічну діяльність та її рівні. Мотивація педагогічної діяльності.
50. Самосвідомість, її функції та етапи формування. Особливості самосвідомості школярів на різних вікових етапах. Можливості розвитку самосвідомості і зміни самооцінки.
51. Виникнення гри на певному етапі розвитку цивілізації. Теорії гри. Види гри. Розвиток форм гри в онтогенезі. Мотиви гри. Значення керівництва дорослого в організації гри.
52. Основні властивості психічного розвитку у підлітковому віці. Характеристика цього віку як перехідного. Основні новоутворення підліткового віку.
53. Проблема вибору професії, формування життєвих планів та професійних намірів виникнення вибіркового ставлення до шкільних предметів. Завдання практичного психолога по профорієнтації у школі.
54. Професійні вимоги до особистості вчителя. Потреба в гуманізації взаємовідносин між учителем і учнями. Теорія навчання К.Роджерса.
55. Поняття комунікативної компетентності. Розвиток комунікативних умінь шляхом соціально-психологічного тренінгу.

56. Загальна характеристика процесів групової динаміки в малій групі.
57. Поняття стилю керівництва та його вплив на ефективність діяльності групи.
58. Поняття про конфлікт, його функції. Шляхи вирішення конфліктних ситуацій.
59. Поняття про метод, методику, техніку та процедуру психологічного дослідження. Класифікація методів. Характеристика методів збору даних про особистість. Проблема підвищення надійності кожного виду даних.
60. Опитування (анкетування, інтерв'ю) як метод психології. Правила складання анкет і проведення анкетування. Використання даних анкетування та інтерв'ю. Бесіда, її значення в роботі практичного психолога.
61. Тестування як метод психології. Історія виникнення і використання методу. Види тестів. Процедурні аспекти тестування.
62. Спостереження як метод психологічного дослідження. Види спостережень. Вимоги до наукового спостереження.
63. Психометричні основи психодіагностики. Методи статистичної обробки результатів психологічного дослідження.
64. Соціальні та етичні аспекти психодіагностики. Основні принципи професійної етики психолога.
65. Психодіагностика самосвідомості людини.
66. Дослідження спрямованості особистості, її інтересів, нахилів. Методика вивчення ціннісних орієнтацій М.Рокіча. Карта інтересів Голомштока.
67. Методика вивчення локусу-контролю. Значення даних діагностичного обстеження для консультативної та корекційної роботи.
68. Загальна характеристика проєктивних методів вивчення особистості і можливості їх використання. Вербальні проєктивні методики.
69. Загальна характеристика особистісних опитувальників. Типи тверджень опитувальника. Моно мірні та багатофакторні опитувальники.
70. Дослідження особливостей особистості за допомогою 16-факторного опитувальника Р.Кеттелла. Аналіз результатів по первинних і вторинних даних.
71. Поняття про психодіагностичну методику „Мінесотський багатофакторний особистісний опитувальник”. Варіанти адаптації в межах СНД: „Багатофакторний метод дослідження особистості” (Ф.Березін та інші), „Стандартизований метод дослідження особистості” (Л.Собчик).
72. Психодіагностика готовності дітей до шкільного навчання.
73. Методи дослідження динаміки психічних процесів (тест Я.Стреляу, апаратурні методики).
74. Тест інтелекту Айзенка (дорослий та дитячий варіанти). Тест визначення фрустрації особистості.
75. Методи дослідження особливостей уваги.
76. Методи дослідження особливостей пам'яті.
77. Методи дослідження особливостей мислення.
78. Аналіз методик діагностики креативності. Методика Торренса
79. Вивчення емоційних процесів та станів. Тест М.Люшера. Методика „Самопочуття. Активність. Настрій” (САН).
80. Дослідження тривожності: методика Спілбергера, шкала Тейлора, методика діагностики тривожності у шкільному віці. Способи психокорекції при завищеній тривожності.
81. Дослідження характеру. Визначення типу акцентуації характеру опитувальниками Личко та Шмишека. Врахування типу акцентуації в педагогічному процесі.
82. Проблема вимірювання здібностей, їх кількісної характеристики. Тести як метод діагностики рівня здібностей. Методика Векслера, ШТРР - можливості їх використання. Тест КОЗ-1.
83. Характеристика методів діагностики стосунків на основі суб'єктивних переваг: соціометрія, ауто соціометрія, ауто соціограма. Специфіка використання методик для обстеження дитячих груп.

84. Психодіагностика міжособистісних стосунків. Методика Т.Лірі. Методика К. Томаса.